

16/11 1953

VÄSTERNORRLANDS ALLEHANDA Tor

Teaterintressen finns i Köpmanholmen och den nybildade klubben har säkert en uppgift att fylla.

TEATERINTRESSERADE BILDAR KLUBB I KÖPMANHOLMEN

KÖPMANHOLMEN (VA). Teaterintresserade i Köpmanholmen har fått nya möjligheter att stifta bekantskap med god teater. På tisdagskvällen bildades nämligen på Solgården Köpmanholmens teaterklubb. Den nya klubben kommer till att börja med basera sin verksamhet på den i Ramvik under ledning av skådespelarparet Tourd-Condé verksamma kammarteatern.

Den nybildade teaterklubben i Köpmanholmen vill genom billiga teaterföreläsningar öka intresset för god teater, genom kåserier, dialoger ur olika pjäser under så att säga hemmiljö ge intresserade större insikt i och förståelse för teater. Dessutom vill klubben arbeta för att öka intresset för amatörteater på platsen. Initiativet till föreningen togs av fru Ingeborg Hedberg, vilken kunde hälsa ett 20-tal intresserade välkomna till föreningens första sammanträde.

Efter några inledande ord om klubbens syfte och ändamål kv. bildandet av Köpmanholmens teaterklubb klubbfastas. Till ordf. valdes fru Merit Hedberg.

berg, övriga styrelseledamöter består av fruarna Astrid Boman, Karin Åkerberg samt herr Rolf Altin, Axel Jansson, Edvin Johnsson och Bertil Westman.

Den 2 dec. räknar klubben med att ge sin första föreställning med pjäsen — 24 röda rosor — vilken under en tid med framgång spelats i Ramvik.

Ny ordf. i Nätra hembygdsförening

Nätra Hembygdsförening höll i går årsmöte i Hembygdsgården i Bjästa. Föreningens ordförande fru Ingeborg Hedberg, som med stort intresse och energi skött ordförandeskapet i föreningen i 21 år, avböjde nu återval och i hennes ställe valdes fru Merit Hedberg. Fru Ingeborg Hedberg blev utnämnd till hedersordförande.

Fru Hedberg hälsade välkommen och valdes att leda förhandlingarna. Styrelsens och revisorernas berättelser godkändes. Föreningen har 154 medlemmar. Under 1953 firade föreningen sitt 20-årsjubileum med en stor hembygdsfest, varvid bl. a. högtidstalet hölls av författaren Albert Viksten inför cirka 1.500 besökare.

Styrelsen fick efter en del omval och nyval följande sammansättning: Fru Merit Hedberg, ordf., verkställare Sven Vestlin, v. ordf., förman Sven Vågberg, sekr., faktor Algot Johansson, kassör, samt riksdagsman Emil Näsström, lärarinnan fru Rut Morsellius och hr Kristoffer Persson. Förutvarande styrelseledamoten Hans Vestberg valdes till hedersmedlem. Suppl. kyrkoh. E. Lundkvist, fru Ester Vestman, fru Siri Eriksson. Revisorerna Hugo Ostlund och P. Nylund omvaldes liksom suppl. N. E. Hedlund och A. Weissman.

Mötet beslöt anordna en hembygdsfest söndagen den 29 juli, varvid tillsattes en kommitté bestående av fru Merit Hedberg, Algot Johansson, Sven Vågberg och Sven Vestlin.

Sekr. Sven Vågberg frambar ett tack till den avgående ordf. för det goda arbete hon nedlagt inom föreningen och överlämnade i gåva en liten vas med blommor. Fru Hedberg tackade för det förtroende hon rönt under de gångna åren. Det kändes svårt att träda tillbaka, men när hon nu överlämnade klubban till sin efterträdare, var hon säker om att den nye ordföranden skulle göra sitt bästa.

Efter årsmötesförhandlingarna bjöd den avgående ordföranden på kaffe.

Nätra hembygdsförening valde ny ordförande

Fru INGEBORG HEDBERG — ordförande som gick.

Fru MERIT HEDBERG som trädde till.

NÄTRA (VA). Det blev ordförandeskifte när Nätra hembygdsförening hade sitt årsmöte på församlingshemmet i Bjästa på onsdag. Fru Ingeborg Hedberg, mångårig ordförande och styrelsemedlem sedan föreningens bildande hade undangett sig återval. I hennes ställe valdes till ordförande fru Merit Hedberg.

Föreningen gjorde ett gott val då den nya ordföranden har ett stort hembygdsintresse. Högtidligt var det när föreningens gamla ordförande överlämnade klubban till sin efterträdare med en varm önskan att föreningen även i fortsättningen skall vinna gehör för sitt lofvärda arbete. Fru Hedberg tackade för de år hon haft förtroendet att få sitta ordförande, för all den förståelse som visats hembygdsföreningen i Nätra och uppmanade till slut medlemmarna att arbeta vidare för föreningens bästa. Förman Sven Vågberg tackade fru Hedberg för hennes osjälviska arbete under de 21 år hon suttit i styrelsen därav 17 år som föreningens ordförande samt överlämnade blommor.

Styrelsen fick följande utseende: fru Merit Hedberg, ordf., Sven Vestlin v. ordf., Algot Johansson, sekr., Kristoffer Persson, kassör, samt fru Rut Morsellius. Revisorer: Hugo Ostlund och Pelle Nylund.

Medlemsantalet är f. n. 154. Fru

I lördags var det stor fest i Köpmanholmen, där Idrottsföreningen firade sitt 50-årsjubileum. Där förekom ett ymnigt medaljregn och bl. a. erhöll direktör och fru Hedberg en utmärkelse av Angermanlands Ishockeyförbund för att de gett sporten ett så gott stöd, när den för några år sedan introducerades på platsen. Jubileumsfirandet i Köpmanholmen beskrivs i text och bilder på

Använd Barnens
Dagsmedel till
daghem i stället för
barnkolonier,
föreslår Ingeborg
Hedberg som star-
tade Solgården,
unik anläggning
på Köpmanholmen
i Angermanland.

Ovan: Kafferep i Solgården: storlickorna Inger och Barbro Sundström har bjudit in några småkamrater från lekstuga. 10-åringars och ännu mindre barns stora lekstuga. 10-åringars zoologiska äventyr när skoldagen är slut, 15-åringars ping-pong och 20-åringars schackkällare. På Köpmanholmen är den hemmavarande småbarnsmammans hisnande önskan att stundom få leva bara sig själv blivit förverkligad: hon har sex helt egna timmar var dag.

Nedan: Solgårdsmamman Karin Akerberg puzzlar med Gunilla, Lisbeth och Monica.

Mödrar vilar — barn leker

TEXT: MARGARETA MOBERG
FOTO: ERICH CONARD

SAMHÄLLET där inte ett enda barn behöver vanka omkring med lägenhetsnyckeln i band om halsen, det är Köpmanholmen i Angermanland. För där har man Solgården, 5-åringars och ännu mindre barns stora lekstuga, 10-åringars zoologiska äventyr när skoldagen är slut, 15-åringars ping-pong och 20-åringars schackkällare. På Köpmanholmen är den hemmavarande småbarnsmammans hisnande önskan att stundom få leva bara sig själv blivit förverkligad: hon har sex helt egna timmar var dag.

Solgården är Köpmanholmens centrum; alla går dit någon gång under dagen. Mammorna lämnar sina småbarn vid tiotiden. Pap-porna hämtar hem dem till familjens lunch på väg från sina arbetsplatser tre timmar senare. Klockan två kommer småbarnen tillbaka och stannar ytterligare tre timmar hos föreståndarinnan Karin Akerberg och hennes hjälpre. Innan småungarna lekt färdigt kommer skolbarnen, på kvällen troppar tonåringarna in till sina lokaler. Tre ting är i första hand märkvärdiga hos denna solvarma gård: den ger de hemarbetande mammorna — ett försvinnande fåtal förvärvsarbetar — sex barnfria timmar, och detta utan att det kostar dem ett enda öre! Den samlar ungdom i alla åldrar till verksamhet — vilket tvärtemot socialexpertisens principer visat sig vara synnerligen lyckat. Det tredje märkliga sitter i att gården står fri från det mäktiga Fors' bolag, trots att kvinnan bakom verket, Ingeborg Hedberg, är gift med Fors-chefen Th. Hedberg. Solgården försörjer sig själv och kan därför ta hand om alla Köpmanholmens barn, oavsett om fäderna är knutna till bo-laget eller inte.

MAN "SYR IHOP" PENGAR!

Hur har den då kommit fram till denna självständighet och hur försörjer den sig nu? Gården är hemsydd, därav det personliga snittet. En gång vart år ser de trogna sömmerskorna till att få in rejält med pengar som går till nödvändiga ändringar. Prydande detaljer tillkommer sporadiiskt. Alltså: det började som en sy-förening, Barnens Vål. Föreningen har vuxit sig stark genom att ta in pengar under Köpmanholmens egen Barnens Dag. Då brukar man plocka in omkring 30 000 kronor.

Solgården öppnade för snart tio år sedan, så våra första barn har redan hunnit bli myndiga. Det går bra för dem, det är roligt att höra sänt, säger fru Hedberg.

Man vågar väl tro att solgårdslivet haft sin andel i att ung-domarna utan besvärigheter klarat debuten i de vuxnas arbets-gemenskap. De har lärt att man måste hjälpa varann, äldre har tagit hand om yngre.

Med enbart goda erfarenheter av att blanda många barn i olika åldrar har Ingeborg Hedberg lyckats. Stick i stäv med vad social-vårdsprogrammet, paragraf Barn, förfäktar: sätt gränser mellan åldrarna och indela i små grupper.

Det är min fasta övertygelse att alla barn mår väl av att hela sin uppväxttid vara tillsammans med kamrater i en miljö vid sidan om skolan och hemmet där de kan få utlopp för sitt verk-samhetsbegär. Ja, att de kräver det. Frestelser till utflykter på riskabla stigar inställer sig inte så lätt då. Det är gott och väl med anordningar för problematiska barn.

Forts. på sid. 46.

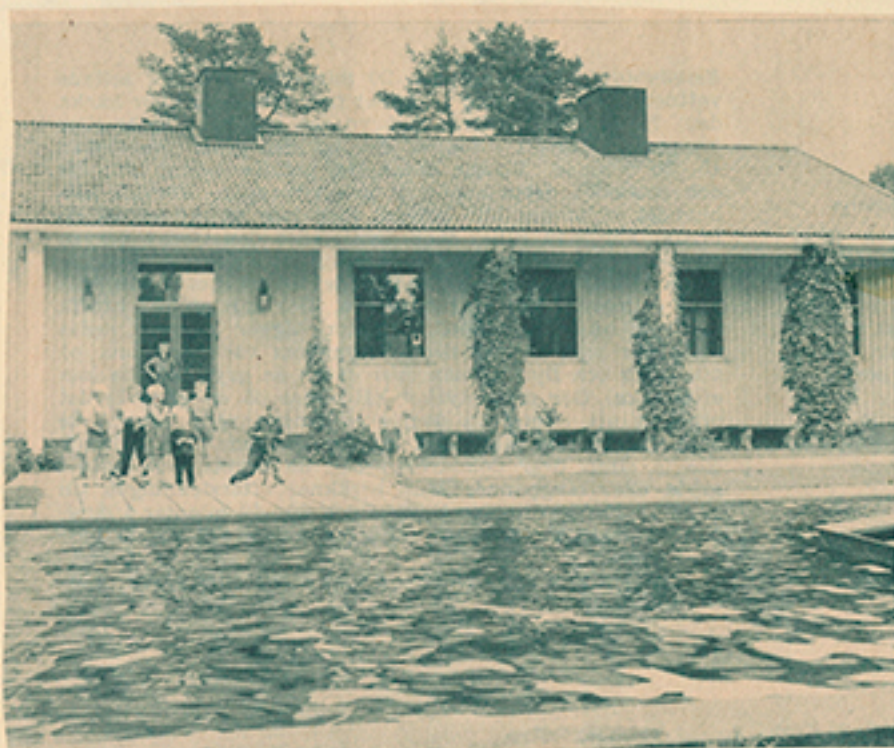
Nedan: Frukt i vinterträdgård: Ingeborg Hedberg frestar för-gäves sonen Hasse med citronsmakande apelsiner.

Nedan t. v.: Solgården — Köpmanholmens centrum.

Nedan: Flicka i zoologisk trädgård, Solgårdens egen: Margit Weslin med snäll räv.

1957. 1955

MÖDRAR VILAR — BARN LEKER

FORTS. FRÅN SID. 13

men de försäkrar inte. De s. k. vanliga barnen behöver också komma samman i gårdar, hävdar hon.

Är det så att ett välbalanserat barn riskerar bli besvärligt för sig själv och omgivningen genom att förfänt gå och lära mycket bus, då bör det inte finnas några busiga ungar här. Verktyg och redskap väntar aldrig länge på att hanteras. I röd rock lyser Karin Åkerberg bland ungarna i en lekstuga av anseende mått. Ena långsidan har avbalkade sitt-
vråar för stunder vid läggspel och ritpapper. En inredning som tillåter fru Åkerberg att överblicka slagfältet, vilket inte låter sig göra i flera smårum med dörrar emellan. Längs andra långväggen ett stycke natur innanför glas. En bäck ringlar mellan furorna, norrländska fåglar på pinn, en räv kikar fram från en mossig sittplats.

Lek i svart och vitt: ett stycke av schackkällaren.

Med hjälp av en av Köpmansholmens verksamaste personer, trädgårdsmästare Olof Björklund, har Ingeborg Hedberg byggt upp detta åt barnen. Omtänksamma vänner har bidragit till att bona om här, runtom i salen prunkar gåvor. Broderade lampskärmar från mammor, snidade lampfötter från pappor, måleri från hedbergsk konstnärsvän. Biblioteket har barnböcker med personlig tillägg från författaren, ty bland skrivande folk som emellanåt vilar ut på hedbergarnas herrgård finns även en och annan som skildrar för ungdom.

"SOLGÅRDAR" ÅRET RUNTI

Familjens egen konstnär, sonen Hasse — numera internationellt berömd keramik — har dekorerat källarvåningens vikingasal och schackrum. Här samlas de köpmansholmska ungdomarna om kvällarna, till schackpartier, till klubbmöten av alla de sorter. Till snickeri och målning, för idrottsprat och teaterspelande.

Så finns i Solgården ett avskilt gästuum, öppet för långvägafarare som vill komma underfund med hur en sån här anläggning egentligen fungerar. Inte är den stillastående, chefen fru Ingeborg har idéer. Så kan hon till exempel mena att tiden är mogen för avveckling av landsbygdens barns sommarkolonier. De har tjänat ut, nu när höjd standard sen

Ovan: Grillrummet som hör till herrgårdens matsal är ett konstverk i rött tegel, målfärgad keramik relief och svartlänkande matbord.

T. h.: Keramik kvarter, uppmärksam på utställningar världen runt och uppenbar Hasse Hedberg.

desbättre lång tid betyder sjukdomars försvinnande, sådana sjukdomar som förr härjade i eländiga bostäder. Och eftersom landsbygdens barn redan befinner sig på landet även om somrarna, så är det kanske lite onödigt att barnen ska resa till ett annat ställe där solen skiner eller regnet regnar. Varför inte istället ha solgårdar öppna året runt? Det är familjerna mer be-
tjänade av. Använd Barnens-Dagsmedel till det i stället, uppmanar Ingeborg Hedberg. Hon har funderat och organiserat snabbare än andra som sysslar med såna här problem. — Men detta har vi praktiserat i snart tio år! skulle hon kunna kommentera den punkt i det färska betänkandet "Samhället och barnfamiljerna", som föreslår "sommardaghem som ger barn i tätorter tillfälle till lantvistelse utan att barnen behöver lämna sina hem". På Köpmansholmen har barnen ju redan sommardaghem i samma mån som vinterdaghem.

För pengar som skulle avsatts för sommarkolonin, ska Solgården få en inbyggd simbassäng för vinterbruk. För sommarplasket är det gjort med en damm på gräsmattan.

Man trotsar väderleken

En promenad på Köpmansholmen är att vandra mellan växthus för olika slag av planter. Från Solgårdens rabatt av barn tar man svängen till drivhuset. Druvklasar dlingar som amplar i taket, man sörplar i sig det lösa köttet av ett färskt fikon, sätter tänderna i en kanariegul tomat.

Därefter till växthuset med behaglig rumstemperatur. Här behövs ingen hetta som driver fram fulländade frukter. För detta är vinterträdgården, och här sitter man mest och tittar. På bougainvilléan som klättrar i takets fyrkantiga öppning mot himlen, på kaktusarna som står i givakt bakom fåtöljerna, på ovanligt små apelsiner som glöder på spröda kvistar. Men apelsinerna är falska innanför skalet, sura som citroner. Gör inget, för de fyller sin uppgift som illusion av inomhus-solar, när snön småningom bäddar runt huset och isen lägger sig på Nätraån nedanför. En lustgård med tropisk grönska och glädsamt vacker frukt kan man ha för nöjes skull. Av andra orsaker behöver man nordiska växter och kärnsunt pålitlig frukt. Det låter sig inte göra att värma upp hela Norrland på konstgjord väg, med rör som sinnrikt slingrar omkring såsom i lustgårdens vägg. Klimatet är obe-

Den som har fått nog av att bada kan ta sig en tur med någon av kanoterna i plaskdammen. Här ser det ut att bli kollision mellan två farkoster. (Bildens överst).

Billy (2,5 år) är väldigt förtjust i körran och här har han generöst bjudit Monika (3 år) på en åktur. (Ovan).

Som gentleman måste man uppträda mot damerna, anser den unge mannen överst på bildmontaget till höger. Men bollen vågar man väl inte släppa ifrån sig...

Det händer att båtarna blir vattenfyllda och då tar man varsin plasthink och öser. (I mitten).

Den här stora flickan var ute med lillasyster och naturligtvis skulle alla se och prata med lillflickan. (Nederst).

Solgården

barnens lekparadis

— Mamma, jag vill stanna hos tant Karin!!

Den lille krabaten strälvade så gott han kunde emot när moderns fasta hand ville föra honom i hans tycke fel, riktning. Han var uppriktigt ledsen och det runda — och en smula smutsiga — ansiktet uttryckte trulig ledsnad.

Men sedan tant Karin, klappat honom på kinden och hälsat honom välkommen tillbaka nästa dag, fogade hans sig i sitt öde och följde med mamma men måste vid vägen vända om och skrika „jag kommer i morgon tant Karin!“. Varpå han lullade iväg i moderns fotspår bortåt vägen. Var så säker på att han kom tillbaka nästa dag.

Vilken unge skulle inte ha svårt att slita sig ifrån Solgården i Köpmanholmen och alla dess fröjder när han bara

är 3 år och vill leka med andra barn.

På dagarna kan det vara ända upp till 150-talet ungar som plaskar omkring i dammen, rasar i sandlådan, sitter i gungorna eller utnyttjar något av alla de andra lekredskapen som Solgården har. Och där finns Tant Karin, och Tant Birgitta, som ser till att ungarna har sysselsättning och som även kan bistå med en plåsterlapp om man råkat slå sig på knät.

Det är ett riktigt sommarparadis som Köpmanholmen har i Solgården, där ungarna får leka och rasa under tillsyn. Där vet mammorna att de inte löper någon risk att skada sig under de många vilda lekarna.

ÖA:s medarbetare tog det här bildsvepet en solig sommar dag på Solgården.

1956.

Kom med till Solgården!

För drygt elva år sedan startade fru Ingeborg Hedberg sin barnträdgård i Köpmanholmen. Hon kallade den Solgården. Där kan alla mammor, oberoende av om de är förvärvsarbetsande eller inte, lämna in sina barn på dagarna och där har traktens ungdomar en trivsamt samlingsplats på kvällarna.

Det gällde naturligtvis att från första början skaffa goda medhjälpare och så förstas finansiering, ett sånt här projekt klarar man inte ensam. Så bildades föreningen Barnens Vål. Man satte bl. a. i gång att samla in pengar, och visst använde man sig av alla de gamla, beprövade knep, som kommer många av oss att le igenkännande. Bazarer och hemortens egen Barnens Dag samt tiggerilistor hos snälla vänner och bekanta — och hos bolagen. Fors' bolag där fru Hedbergs man är bruksdisponent, skjuter till ett väl avrundat belopp varje år.

Så var det då. När ekonomin blev ordnad skaffade man husrum, lekledare och inventarier. Nu ligger det förverkligade Solgården som en öppen famn i samhällscentrum, mellan sågen, fabriken och tvättinrättningen, och den har blivit en självklar samlingspunkt för alla barn och ungdomar på orten. Kom med och se själv!

Småbarnen travar dit vid tiotiden på morgnarna för att ta sina domäner i besittning. Det är sandlådorna, gungorna och den långa, grunda dammen utomhus, när det är vackert väder, annars har man fullt upp att göra inne bland bygglådor

och färgkritor. På lunchen är det allmänhet papporna, som kommer och hämtar hem barnen, och efter maten är de välkomna tillbaka igen. Sex timmar om dan kan föräldrarna få ha sina barn i Solgården om de vill.

Skolbarnen kommer på eftermiddagarna. På Köpmanholmen finns det inga ensamma skolbarn, som är ute och drar på gatorna — är inte mamma hemma har de ju Solgården att ty sig till. Och på Solgården ser man gärna att också de äldre barnen tittar in. I själva verket stöder de därigenom en av de ledande principerna i gårdens verksamhet — små och stora barn ska vara tillsammans, de ska leka med varann och lära sig umgås med varann precis som man får lov att göra hemma med syskonen! På Solgården är man emot de kommunala barnträdgårdarnas uppdelning i ålderskategorier.

De äldre ungdomarna kommer på kvällen, tittar in ett slag för att träffa bekanta eller blir kanske kvar några timmar nere i schackkällaren eller i ping-ponghallen. En avgiftsfri barnträdgård är någonting att arbeta för, tycker fru Hedberg som stortrivs med sina skyddslingar.

En avgiftsfri barnträdgård är någonting att arbeta för, tycker fru Hedberg som stortrivs med sina skyddslingar.

len. På Solgården finns det alltid något att ta sig för.

Föreningen Barnens Vål står fortfarande som ekonomisk garant bakom Solgården, men alla, som har nånting med gården att göra hjälper till själva för att klara skivan. Småbarnen jobbar och gnor för att få ihop en massa fina saker att sälja på julmarknaden, och de äldre snickrar eller ägnar sig åt annan produktiv hobbyverksamhet.

— Det skapar ansvar att ha nånting att arbeta för, säger fru Hedberg — och på det här sättet känner ju barnen också att Solgården är deras egen. De blir rädda om sakerna, när de förstår hur mycket pengar det kostar att skaffa dem. Och f. ö. tycker vi om att klara oss själva, det ger mycket mer arbetsglädje, än att försöka åka snålskjuts på andra!

17 augusti 1956

Trångbott på Solgården Barnens Dag ger pengar

KÖPMANHOLMEN (NN)

Solgården har blivit trångbodd vilket är enbart glädjande säger föreningen Barnens Vål ordförande fru Ingeborg Hedberg. Köpmanholmen vid samtal med NN:s medarbetare. Allt sedan Lekgårdens tillkomst har besöksfrekvensen ökat vilket tyder på att Solgården fyller en betydelsefull uppgift för barnen i samhället.

Men så har vi allt ifrån starten haft en dugande och av barnen omtyckt föreståndarinna i fru Karin Åkerberg.

— Föreligger planer på utbyggnad?

— Nej, men omDispositionering av lokaliteterna. Genom att ta i anspråk föreståndarinnebostaden får vi ökat utrymme, som löser dagens trångboddhet. Arbetsna påbörjas i dagarna eller närmare bestämt efter Barnens Dag på lördag och söndag. Dessa arbeten drar ju pengar och de fasta årliga driftskostna-

derna motiverar att fortsätta med Barnens Dag. Tack vare god avslutning och ortsbarnas välvilliga medverkan ger festligheterna gott bidrag till vår verksamhet, slutar fru Hedberg.

Barnens Dag i Köpmanholmen har mångårig tradition. Förutom det sedvanliga festtaget ges en kabaré av Erik Törnkvist & Co samt uppträdande av Grete Wahlbergs elitelever. Mr Storman utför akrobatik på en hög mast. För dansmusiken svarar Stockholmsorkestern Black Bottom Stompers. Banli

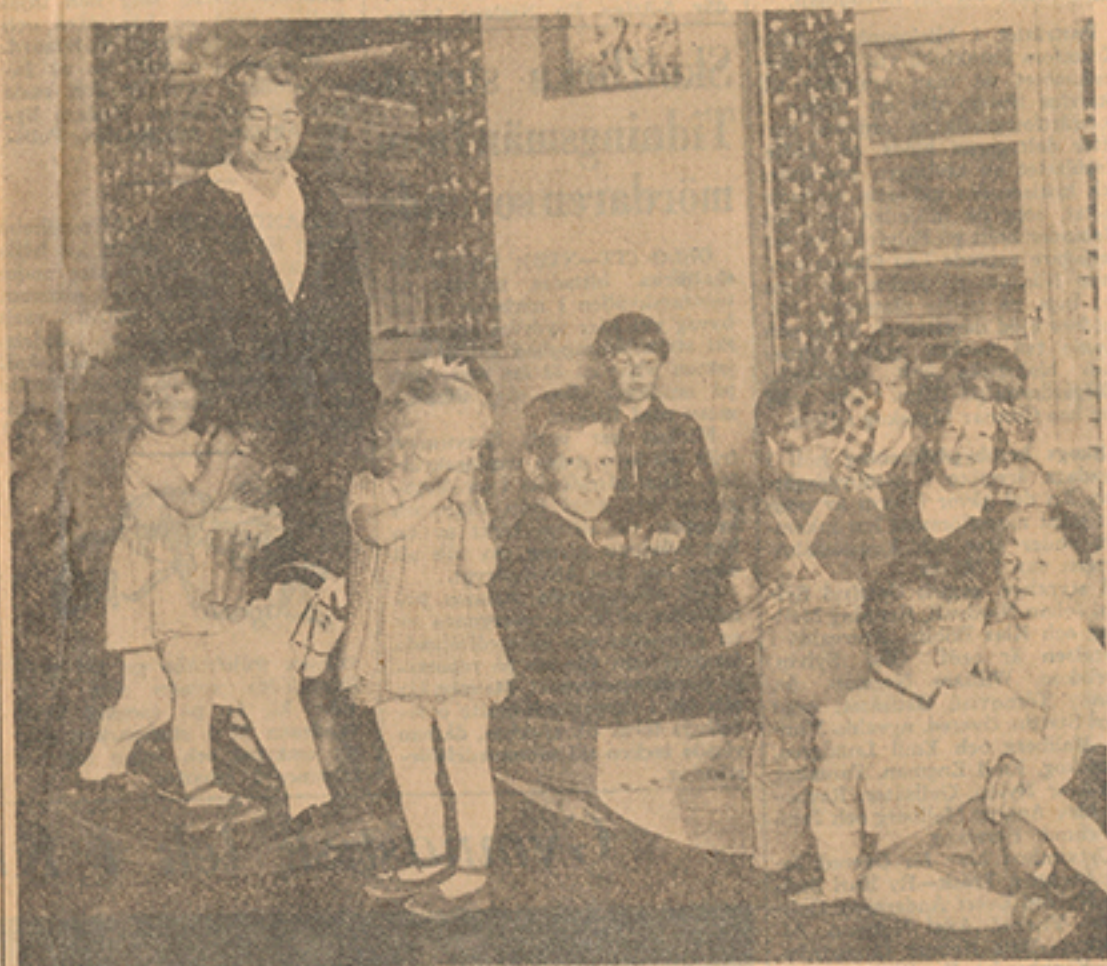
I sällskap med fru Margit Hedberg (disponentens hustru) besökte AT stiftelsen Solgårdens daghem i Köpmanholmen. Detta daghem, som var ett av de första i Sverige, grundades av disponentens mor, fru Ingeborg Hedberg och tar emot barn i alla åldrar. I daghemmet som förestås av fröken Karin Åkerberg kan mödrarna vilken tid som helst på dagen lämna in sina barn och känna sig lediga. Där fanns alla tänkbara saker, från dockor och pussel till lekstugor och hyvelbänkar. Där fanns små klubb- rum för de något äldre barnen och de yngre ungdomarnas klubb- verksamhet. Där fanns klubbbar för pingpong, schack, gymnastik, bokläsning och gud vet allt, men det var enligt föreståndarinna en min- nutlös ordning i all verksamheten och ungdomarna hade trevligt. Man såg inga osnutna ungar springa omkring i backarna i Köpmanholmen, och om man inte vetat om Solgårdens existens skulle man lätt kunna tro att man hamnat i ett fullkomligt barnlöst samhälle. Men i Solgården fanns de i stort antal, trevliga, pigga, värlatade un- gar, som mädde bra och hade roligt. Det är i de tidigare barna- åren som fostran till samhällsmed- borgare börjar, och här i Solgården får barnen lära sig att ta hänsyn till varandra, hjälpa varandra och dela med varandra utan att vi på minsta sätt försöker göra in- träng i deras personliga utveck- ling, framhöll fru Hedberg.

Initiativet med ett daghem av den- na typ har väckt uppmärksamhet på många håll i landet, ett flertal studiegrupper har besökt Köpman- holmen för att studera den och många samhällen har numera en liknande verksamhet.

(1956)

Jubileum på Köpmanholmen:

Fru Ingeborg Hedberg Köpmanholmens goda fé

INGEBORG HEDBERG i kretsen av sina skyddslingar.

KÖPMANHOLMEN (VA). För drygt ett halvsekel sedan gick en ung flicka i parken runt sitt vackra barndomshem i Dal vid Angermansälven och gladdes åt alla vackra blommor, fåglarnas sång och den storslagna naturen. Redan nu började hennes konstnärssinne ta form och det fördjupades allteftersom åren skred fram.

Hon var inte mer än 23 år gammal, när hon hämtades från sin ungdoms nejder söder om Skuleskogen till dess norra sida. Den dagen blev fröken Ingeborg Belfrage fru Ingeborg Hedberg, maka till d. Th. Hedberg, Köpmanholmen. De unga flyttade först till Köpmanholmen och efter ett par år fick maken förordnande som ledare av Forsbolsagets industri i Sävsnäs. Efter några år återkom de till "Holmen" och när gamle disponent Gustav Hedberg lade undan det mesta av arbetsbördan tog sonen Theodor vid.

Redan från första stund som nybliven fru började Ingeborg Hedberg att intressera sig för socialt arbete, som sedan under årens lopp tagit så stora proportioner, att man stilla undrar: hur hinna hon med allt? Att här nämna allt vad fru Hedberg betytt, alla uppdrag hon haft och innehar, skulle i detta sammanhang föra alldeles för långt, vi snuddar endast vid några: styrelseledamot av Barnens dagsförening, ordf. i Köpmanholmens trädgårdssodlarförening, styrelseledamot av Norrlandsförbundet och i Västernorrlands läns trädgårdssodlarförening och så skapare, mångårig ordf. i Barnens Vål.

ALLA BARNES "TANT INGEBORG"

Namnet Barnens Vål och fru Ingeborg Hedberg, eller som hennes små skyddslingar säger "tant Hedberg" eller "tant Ingeborg" är så sammanknippade att det är litet svårt att komma ihåg att hon numera överlämnat en stor del av den arbetsbördan till sin svärdotter fru Merit Hedberg.

Alla av de äldre minns nog de åren då de rasade som väst bland barn och äldre. Fru Hedberg gick

då och funderade på hur man skulle kunna bygga en effektiv mur mot denna förhärjande sjukdom. Tillsammans med numera framlidna prostinnan Anna Hörnström och andra intresserade föddes så idén och förverkligandet av barnkolonin på Strängön, som fått vara till så rik välsignelse. Men det skulle inte stanna därvid. Den över hela landet välkända "Solgården" i "Holmen" var nästa steg. Lyckligtvis har folkhälsoföreläsaren och på senaste åren tagit till retur och numera är "Solgården" den plats för lekar och uppfostring och den gärning som där bedrivs har fått mycket höga betyg av en lång rad fackmän inom barnvården.

Detta är något hon gjort som "syns utåt" i socialt arbete, men den tysta nöden har alltid fru Hedberg hjälpt och lättat på — kanske det är när allt kommer till det vackraste i en livsgärning som varit full av energi av att göra något där det behövs.

TACKSAMHET FÖR "LILLHEMMET"

Låt oss även minna om tacksamhets känslan från alla de husmodrar som under soliga sommark dagar fått gratis vila ut på "Lillhemmet" på Strängön i en välbehövlig avkoppling, så kanske vi fått fram en liten men ofullständig bild av henne som älskar allt vackert, som med sorg i hjärtat sett nöden men som helt säkert gjort sitt och litet till för att lindra den.

När så Köpmanholmens trädgårdsförening bildades, var det så vet att fru Hedberg skulle återfinnas bland dem som med liv och lust satte verket igång och såg till att den utvecklades i rätt riktning. Som mångårig ordf., idérik som hon är, har hon alltid funnit på något som fört fram föreningen till vad den i dag är.

Hembygden och allt vad den ägt av kulturminnen samlade till en hembygdsgård av stor sevärdhet hör också till bilden av fru Hedberg. Den, om något, vittnar om hennes stora intresse för att bevara minnen från tider som flytt. Nära hembygdsgård är för övrigt en av

de första i landet, ute på landsbygden.

Kapellet ute på Trysunda är en annan kultursevärighet som hon lagt ned mycket arbete på att bevara. Skeppsmalens kapell har även fru Hedberg hunnit att ordna med. Nämner vi därjämte att hon tagit initiativet till att d. Högborgs gamla barndomshem flyttats dit ut och där ordnat en förmålig hembygdsgård, där fru Hedberg samlat allt från gamla tider, som är värt att bevaras, så har vi med i bilden en liten provkarta på vad hon utfört för vården av vad som finns kvar från fädrens dagar.

Man har litet svårt att fatta att den charmfulla "herrgårdshärrskarinna" just nu passerar 65-årsgränsen, man skulle tro att det är långt dit.

För sitt arbete inom skilda organisationer och som ett tack för vad hon utträttat fick fru Hedberg för några år sedan motta Vassorden, en vacker länk i kedjan av övriga utmärkelser under årens lopp.

Danil

Ett par bilder från Norrlandsutställningen. Överst beundrar fru Ingeborg Hedberg, Köpmanholmen, modellen av "Europas modernaste sjukhus", det nya lasarettet i Örnsköldsvik och till höger tar sig f. d. Harnpöslärlaren numera Bo-Idenbon, fil. lic. Harald Wik en titt på de kemisk-tekniska produkter Mo och Domsjö AB utställer.

Norrlandsutställningen har öppnats

Stockholm, fredag. (TT.)

I närvaro av hertiginnan av Västergötten som utställningens beskyddare öppnades på fredagen i Nordiska museet och Livrustkammaren Norrlands gilles exposé Norrland nutid — framtid.

Fru Ingeborg Hedberg.

Fru Hedberg får Högbergmedaljen

I samband med 100-årsminnet av författaren Olof Högbergs födelse har Norrlandsförbundet instiftat en förtjänstplakett i guld, avsedd som belöning till personer, vilka gjort värdefulla konstnärliga och andra kulturella insatser eller genom forskning och föreningsarbete främjat upplysning och folkbildning. Plakettens framsida visar en porträttrelief av Olof Högberg.

När utmärkelsen i år utdelas för första gången, blir det elva personer som belönas, nämligen i Norrbottens län: lärarinnan Karin Stenberg, Arvidsjaur, förre folkskolläraren August Ljung, förut i Kiruna och numera i Stockholm, Västerbottens län: Intendent Ernst Westerlund, Skellefteå och distriktsöverlärare Ellis Essögård, Vilhelmina, Västernorrlands län: Fru Ingeborg Hedberg, Köpmanholmen, Jämtlands län: skriftställare Janrik Bromé, Näkten och författaren Gustav Hedenvind-Eriksson, Bromma, Gävleborgs län: Författaren Albert Viksten, Färila, författarinnan Karin Collin, Njutånger och kyrkoherde Per Bolinder, Gävle.

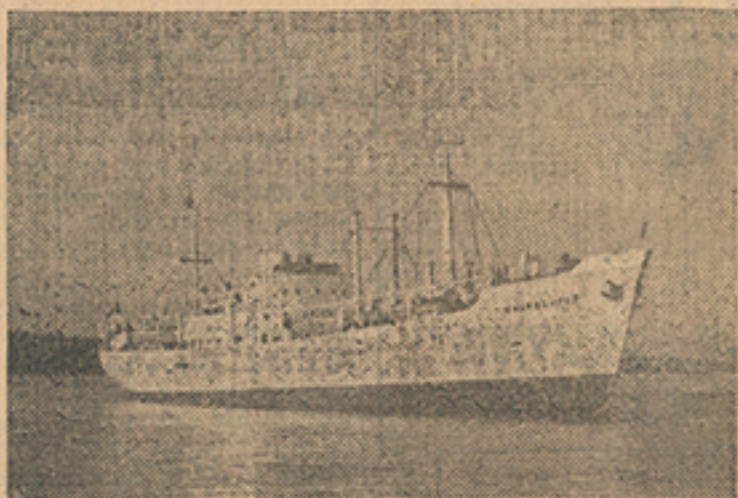
Guldplaketterna överlämnas i höst vid en av de högtidligheter, som arrangeras av folkrörelserna i Angermanland till minne av Stora Vredens födelse för 100 år sedan. (TT)

"Grundsunda" ett fint tillskott till den svenska handelsflottan

Stockholm (OP):

I dagarna har svenska handelsflottans senaste tillskott, Rederi AB Fredrikas 3.730-tonnare "Grundsunda" satt kurs på Sydamerika. Fartyget som kölsträcktes för två år sedan på Finnboða varv i Stockholm blir en utomordentlig representant för vår handelsflotta. Dess tilltalande exteriör med lutande front och starkt fallande förstäv ger en imponerande bild av vad svenska varv kan åstadkomma. Tyvärr dröjer det omkring fyra år innan vi åter får se den i våra farvatten då det är meningen att den skall gå i utomeuropeisk trafik.

Den lilla ångermanländska socknen Grundsunda strax utanför Örnsköldsvik kommer med fartygets hjälp att bli känd runt hela den amerikanska kontinenten. Med detta namn på det högmoderna lastfartyget har rederidirektörerna Emanuel och Erik Högberg velat hedra sin hemsöken. Rederiet ägdes tidigare av Kramfors AB men såldes sedermera till dr. Emanuel Högberg och dess fartyg har alla burit norrländska namn. När det sista tillskottet till flottan skulle sjösättas i våras ansåg man att den lilla socknen Grundsunda skulle få ge namn åt fartyget. För att än mer ge uttryck åt det specifikt norrländska förhållande dopet av den i en kvällsidning till Stornorrlands drottning utnämnda fru Ingeborg Hedberg från Köpmanholmen. Dagen före jungfruresans start överlämnade gudmodern en tavla från

"Grundsunda" på väg mot sydligare nejder.

Grundsunda till fartygets kapten, Inge Håkansson.

Vid en rundtur ombord på "Grundsunda" berättar kapten Håkansson att här finns inrymt allt vad den moderna skeppsbyggartekniken kan uppvisa. Med hänsyn till att fartyget skall gå i tropikfart är två av de fem lastrummen utrustade med moderna kylaggregat av ammoniaktyp med en total kapacitet av 47.000 kubfot.

Inredningen är helt utförd med tanke på båtens uppgift som lastmotorfartyg. Det praktiska har kommit i första och det bekväma i andra hand. Men det hindrar inte att passagererhytterna, som är fyra till antalet men om så erfordras kan hysa åtta personer, är ytterst trivsamma och komfortabla. Be-

sättningens goda utrymmen ger gott belägg för den revolution som under de senaste åren inträffat på detta område. Inredningen är hållen i ljus hemtrevlig stil och alla hytter är naturligtvis byggda med tanke på gång på varma latituder. En finess är att garderoberna utrustats med en lampa som samtidigt med att den ger ljus håller kläderna torra i den fuktiga väderleken.

"Grundsundas" nautiska utrustning är högmodern och givetvis saknas inte radar. Med full last gör fartyget 15 knop men under jungfruresan som bl. a. ser Bahia som mål tar man det litet lugnare för att riktigt trimma upp motorerna.

Vikstenskväll i Köpmanholmen

Sedan starten 1928

har bildens fyra fruar varit trogna gäster vid måndagarnas symöten. Det är fr. v. Jenny Olsson, Hildur Hansson, Augusta Widsten och Hilda Söderquist.

Barnens Väls medlemmar upplevde arktiskt familjeliv

Måndagskväll på Köpmanholmens berömda Solgård. Röda tulpaner på det stora mittbordet. Levande ljus och flitigt handarbetande damer kring de många småborden, en frestande doft av nykokt kaffe, bröd och kakor och saftiga gräddtårter, en halvvaln långa och nästan lika breda. Ungefär så ser det ut mest varannan måndag under vinterhalvåret, när föreningen Barnens Vål samlas till symöte.

I går kväll låg det en speciell förväntan i luften eftersom kvällens värdinna, fru Ingeborg Hedberg, vid sin sida hade författaren Albert Viksten, som lovat att berätta om barn och samojeder på Novaja Semlja. Den fina underhållningen hade också lockat en del ikta män att blanda sig med all kvinnligheten och det blev en kväll av det nöjsamma och innehållsrika slaget.

Albert Vikstens läsmälda stämman gick fint fram till envar, då han tog de församlade med på en färd till de arktiska trakterna norr om Sibirien och friskt och målande tecknade minnesbilder av natur och folkliv, så som han upplevt dem under en resa för länge sen.

Han skildrade tundrans och glaciärernas storslagna ödslighet och fjällflorans färgsprakande rikedom under den tre månader långa sommaren, då solen aldrig går ner. Viksten och hans skepparkamrater kom till denna sällsamma ögrupp i en liten skuta under en jaktfärd med sikte på säl och isbjörn och levde en tid bland samojeder och ryskt bevakningsmanskap. En av de första upplevelserna blev en bröllopsfest av det vildare slaget, där en gammal hövding förmäldes med en trettonårig änka med två barn. Där festade man på gravad lax och rått renkött och knaprade på stenhårda svarta kakor, som sköljdes ned med hembyggt öl. Det smakade kärnmjölk men var mycket berusande och festen firades i största sänja av byns fjorton bofasta familjer, de ryska kommissarierna

• Forts. på sid. 9 sp. 6

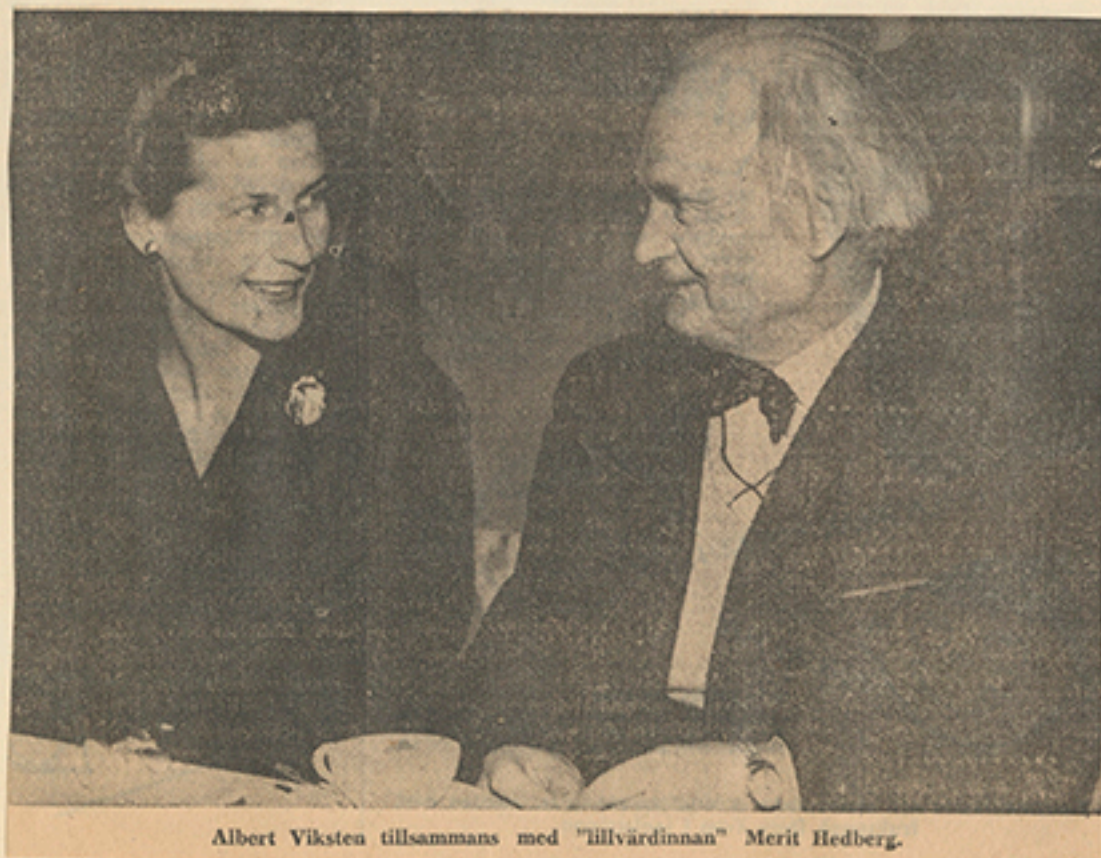
Fru Amanda Forslund ser till att mockan får den rätta aromen.

Träffarnas organisatör, fru Frida Andersson.

Fruken Svea Johansson bjuder fru Amanda Lundblom av den väl tilltagna gräddtårten.

Albert Viksten tillsammans med "huvudvärdinnan" Merit Hedberg.

VIKSTENSKVÄLL . . .

• Forts. fr. sid. 1

och de gästande sjöfararna. Alla var visserligen beväpnade, men ingen sköt håll i endräkten.

Medan lakanspetsarnas invecklade mönster växte fram och granna blommor sömnades på dukarna lyssnade de församlade till skildringen av spännande färder till fågelfjällen, där äggen samlades tunnvis, till jakt på vildren, polarräv och isbjörn, gäss och valross och ett mycket givande laxfiske. Av valrossen tillvaratog man de värdefulla betarna och huden, allt annat gick till de 500 draghundarnas försörjning.

Den lugna stämningen och den barnsliga glädjen var betecknande för livet i byn och den gick igen i barnens lekar och gubbarnas friska livtag. Man levde i en praktisk kommunism, som innebar att den barnrikaste familjen fick det mesta av jakt- och fiskebytet, vem som än förde hem det. Ett visst matriarkat tycktes också råda, och en ful men vis gammal kvinna syntes ge order till alla och envar. När den långa vintern kom kopplade man likt björnen av det mesta och trängdes och värmdes varann i en enda härva i de primitiva jordkullor, som utgjorde bostad. Som de flesta primitiva folk var samojederna lyckliga, och mycket skulle vi kunna lära av dem ifråga om kons-ten att inte driva upp allsköns nya behov, som vi sedan jaktar för att fylla.

• Många aktiva veteraner.

Sedan man hjärtligt applåderat föredraget tog pratet fart, så som sig bör på ett lyckat symöte, och kaffet kom på borden. Över det hela vakade förutom värdinnan fru Frida Andersson, som sedan 1937 varit "sammanställande" och haft det organisatoriska ansvaret för dessa föreningsmöten. Ur sina medlemslistor plockar hon varje gång fram cirka tio värdinnor, som har att stå för värfagnaden och det betyder att de ska vara beredda att besöka 100-150 gäster. Tillsammans med fru Merit Hedberg har hon också det maktfullgärande värvet att skaffa underhållning, varvid man i möjligaste mån utnyttjar lokala förmågor och ibland får hjälp utifrån, så som skett denna Vikstenskväll. Folk som gjort intressanta resor lockas att komma och berätta, någon gång får man ett lärorikt föredrag av någon läkare, och sist hade man besök av en försäkringsdirektör, som talade om trafikskydd. Ofta har man musik.

Roligt och trevligt har vi på våra sammankomster, förklarade med en mun fyra föreningsveteraner som varit med om många möteskvällar sedan föreningsstarten 1923 och nu satt bänkade kring samma bord. Det var fruarna Jenny Olsson, Hildur Hansson, Hilda Söderquist och Augusta Widsten, som under årens lopp köpt åtskilliga kaffebiljetter och därmed berikat föreningskassan. Det är nämligen värdinnorna för kvällen, som betalar kalaset, och de influtna medlen — 100-150 kronor per symöte — går oavkortade till Varnens Vål och används till de goda ändamål föreningen arbetar för.

Att kaffet är lika gott varje gång vare sig man träffas i Forsgården eller Solgården svarar fru Amanda Forslund för. Hon hör också till dem, som varit med från starten och har kokat många hundra liter kaffe under de gångna åren och säkert kommer att koka lika många till.

• Albert Viksten vilar efter asiaten.

En ovanligt besvärlig influensa har hållit Albert Viksten på sjukhus och i säng en stor del av den senaste tiden, och han vilar nu upp efter sviterna i Köpmanholmen. Vilket inte innebär att han helt lagt författandet på hyllan. Han berättar att han håller på med en bok från Kanada om blivarnas mycket intressanta liv. Och när han vilar från den fortsätter han sina självbiografiska skildringar. När något av verken blir klart och vilket som först kommer på bokhandelsdiskarna vet han inte.

ISAHA.

Några barn har samlats utanför sitt paradis Solgården. Infälld fru Ingeborg Hedberg, skapare av Solgården och ledare för föreningen Barnens Väl som fyller 30 år den 17 augusti.

“Barnens Väl” fyller 30 år Solgården förnämsta verket

Lek och självuppföstran för Köpmanholmens barn

Barnens Väl-föreningen i Köpmanholmen firar den 17 augusti sitt 30-årsjubileum. Ledamöterna i föreningen kan då se tillbaka på en arbetsam men nyttig och framgångsrik verksamhet. Inför 30-årsjubileet har ÖA fått tillfälle att göra en intervju med fru Ingeborg Hedberg, som grundade Barnens Väl och som alltsedan starten varit dess alltför i alla och eldsjäl i det omfattande barnarbetet.

Barnens väl började som en syförelse men utvecklades småningom till en betydande välgörenhetsförening. Vid första styrelsesammanträdet uppgick ledamöterna till 4 st. De två egentliga stöttepelarna, fru Ingeborg

Hedberg och prostinnan Hörnström samt dispensärsjuksköterskan Elsa Ehrenström och fru Vilma Marklund. Nu består styrelsen av 9 ordinarie ledamöter och 6 suppleanter.

Föreningens tidigaste syfte var att hjälpa tbc-sjuka barn i Köpmanholmen. De fick tillbringa värdefulla veckor på Strängö. Där fanns även ett semesterhem för husmodrar. Antalet tbc-sjuka barn sjönk och det var inte längre nödvändigt att använda hemmet på Strängö. Detta uthyrdes därför liksom husmodrarnas semesterhem. Denna senare verksamhet hoppas man emellertid kunna ta upp någon gång i framtiden. Nu verkar det som om många husmodrar, särskilt de yngre utomlands med

• Forts. sid. 3 sp. 3

ÖRNSKÖLDSVIKS ALLEHANDA torsdagen den 7 augusti 1959

Ett glatt rock'n roll-gång över inför Barnens dag under överinseende av barnendagsgeneralen och Solgårdens barnledarinnor alltsedan starten, fru Karin Åkerberg.

“Barnens Väl”...

(Forts. från sid. 1)

sina äkta män och lämnar barnen till mormor eller farmor.

BARNEN TRIVS PÅ SOLGÅRDEN

Då verksamheten på Strängö upphört kom fru Hedberg med uppslaget att starta en stor barnträdgård och leksskola. Till detta behövdes naturligtvis mycket pengar men genom välvilliga donationer kunde uppförandet av Solgården förverkligas. Det är nu 13 år sedan Solgården byggdes och för varje år har entusiasmen hos både barn och vuxna stigit.

I denna stora vackra byggnad och i dess lummiga omgivning får barn i alla åldrar leka och hobbyarbeta tillsammans. Det finns väl knappast något barn i hela Köpmanholmen som inte varit på Solgården. De yngsta är 2 år och någon egentlig åldersgräns uppåt har man inte satt. Det finns sysselsättningar för alla barn i det välplanerade Solgården.

De allra minsta håller till i stora rummet där en "biologisk trädgård" med uppstoppade vilda djur och porlande bäck påkallar besökarens uppmärksamhet. I stora rummet finns gungbänkar, dockskåp och modeller. Man får ett intryck av att detta är den idealiska barnkammaren i kromosomformat där ibland 70 barn leker samtidigt.

på inredningen både i mangårdsbyggnaden och i de små lekstugorna, där fåtöljer och gardiner och målning går i dessa glada färger.

LÄRRIKA HOBBYKLUBBAR

Det är inte bara de yngre barnen som är väl tillgodosedda på Solgården. Även de äldre, 12 år och uppåt kan där ägna sig åt sina favoritsysselsättningar.

De har bildat hobbyklubbar. Där tennis, schack eller slöjd tillgodoses. I dessa klubbar är disciplinen hård men rättvis. Ingen oordning eller lättja tolereras. Varje klubb har sin styrelse med ordförande, kassör och sekreterare. På mötena tillämpas den föreningsteknik. Hobbylokalerna i Solgårdens källarvåning ser ändamålsenliga och inbjudande ut. Där finns tex. ett stort schackrum där väggdekorationerna utförts av en son till fru Hedberg, konstnären Hasse Hedberg.

Till trivsamt på Solgården bidrar förutom ledarnas och barnens entusiasm i hög grad alla de som understöder gården genom ekonomiska eller praktiska insatser. Forsskolaget betalar kostnaderna för bränsle, lyse och många reparationer. Barnen hjälper själva till rent ekonomiskt genom att tillverka julgranspyrnader och andra småsaker som säljs på julavslutningar. Pengarna går då till inköp av cyklar och simdynamor.

ten på augusti kommer landshövdingen på besök och delar ut plaketter och diplom. Körsång och stora kaffebord för allmänheten bidrar till att göra dagen extra festlig.

— Har fru Hedberg några önskemål inför 30-årsjubileet?

— Ja, jag skulle gärna vilja ha ett badhus med inomhusbassäng uppfört i anslutning till Solgården. Barnen på Köpmanholmen hinner inte lära sig simma på somrarna, som är för korta och kyliga. En inomhusbassäng skulle lösa simundervisningsproblemet.

Annette

TANT KARIN LÄR BARNEN ORDNING

— Hur är det möjligt att hålla uppsikt över så många barn? frågar vi "tant Karin", fru Karin Åkerberg.

Barnen lär sig snart att de måste vara ordentliga. De förstår att de inte får slänga leksaker och skräp omkring sig och håller reda på varandra och nykomlingar. Fru Åkerberg har varit på Solgården sedan starten för 13 år sedan. Hon är entusiastisk och förtäende. Hon uppmuntrar och tillrättavisar.

— Stor hjälp har vi av de många basen längs ena långväggen i stora rummet, påpekar hon. Där finns bord och stolar för 10 barn och dit kan man skicka små grupper som får leka eller måla och rita i fred utan störningar utifrån.

— Mitt arbete är det mest stimulerande man kan tänka sig, säger hon men samtidigt oerhört påfrestande. Barn påverkas så lätt av en auktoritet och det är viktigt att de påverkas i rätt riktning. De ska ha riktig hjälp med alla problem och bekymmer, både de praktiska och teoretiska. Man får aldrig stå ifrån sig och säga det vet jag inte eller det kan jag inte. Man måste alltid försöka att visa dem in på det rätta spåret.

På sommaren finns inga sysselsättningssvårigheter varken för barn eller ledare. Kring Solgården finns nämligen gungor och plaskdamm, lekstugor och cykelbana. Rött och blått är Solgårdens färger. Det märks inte minst

BARNENS DAG EKONOMISK HJÄLP

Ekonomiskt bidrar också avstättningen av den årligen återkommande Barnens Dag-festen vilken avhålls den 9 och 10 augusti. En stor karavan av barn tågar både på lördag och söndag runt Köpmanholmen med start och mål vid Solgården. Det blir många musikvagnar och en del av barnen har också klätt ut sig, exempelvis till rock'n roll-kungar (se bilden). På kvällarna blir det festligheter i den nybyggda Forsgårdsparken där en kabarett uppförs och där barnen kan åka karusell och de äldre dansa på två nya dansbanor.

SOLGÅRDEN GER TIDIG FOSTRAN

— Vad är det främsta syftet med Solgården, frågar vi fru Ingeborg Hedberg.

— Jag har alltid ansett det viktigt, svarar hon, att ta hand om barn och försöka uppföstra dem innan de kommit in i busåldern. De får komma till Solgården så tidigt att de har alla möjligheter att länge minnas de lärdomar om ordning och aktsamhet och mycket annat de fått här.

Att vår verksamhet är uppskattad röner vi dagligen bevis på, säger fru Hedberg vidare. Hjärtligt uttryckte en kapten i Solgårdens rekryter fått lära sig på Solgården.

Föräldrar är självfallet extra nöjda. Det märks inte minst när Solgården någon gång måste stängas på grund av sjukdom. Vid öppnandet är glädjen stor. Lärarna i småskolan tycker att mycket av det svåraste arbetet redan utförts på Solgården. Solgårdsbarn som börjar skolan kan redan sitta stilla och handskas med pennor och kriter.

SIMBASSÅNG KLOK ÖNSKAN

När Barnens Väl jubilerar i mit-

1958

Överst: Sven Allan Dahlberg klappar Brunte och tackar för den trevliga slädfärden. — Nederst t. v.: Borit Thorsén och Ulla Dahlbäck sette sig tillsammans med sina kamrater och drack mjölkchoklad med bullar. — Till höger: De minsta hade sitt eget lilla specialbord och stod på knä, och då såg det så trevligt ut som bilden visar.

Fettisdagstur för Solgårdsbarn

Sedan Solgården i Köpmanholmen startade har dess förskolebarn åkt släde på fettisdagen, och i går var det så dags igen — för elfte gången. Klockan halv elva skedde starten, och i god tid infann sig sammanlagt 62 väl påbyltade lek-skolebarn, av vilka en del medförde ett och annat småsnysskon. Det blev alltså fullt lass för hästarna och fullt i skridorna, där ungarna satt ljuvligt mjukt i höet, de flesta med filtar över benen. Solgårdens föreståndarinna fru Akerberg placerade sig i den ena släden och hennes medhjälpare fru Dagmar Wikström i den andra, och därmed var det väl gjort för ordningen på de båda åken.

I det strålände vädret gick färden till munter bjällerklang till Kläppa och åter, vilket betydde omkring en timmes åktur. Och när man kom tillbaka till Solgården hade fru Merit Hedberg tänt bra-

san i den stora spiseln, chokladen stod rykande varm och till den åt man förstas de godaste fettisdagsbullar. Och så sjöng man av hjärtans lust tills det var tid att gå hem till middagen och tala om hur roligt man haft.

Till Solgården kommer alla barn på fettisdagen med en liten plastpåse knäck, vilket bara får ske denna enda gång på året. Eljest råder gottförbud, men för denna stora dag utfärdas dispens för knäcken, som följaktligen smakar desto godare.

Med anledning av
Föreningen
Barnens Vals 30-års Jubileum
inbjudes

att mottaga Diplom
på Solgården i Köpmanholmen
Söndagen den 17 augusti 1958
kl. 15.00
Föreningen Barnens Val

30 års
Jubileum

1958

PROLOG

av
Albert Wiksten
till
SOLGÅRDENS INVIGNING

Friskt humör är fritids krydda,
ärligt uppsåt likaså,
låt oss vårda och beskydda,
så skall trevnaden bestå.

Här skall alla må och trivas
efter läggning och natur.
God kamrat bör aldrig kivas
eller vara tvär och sur.

Om lokalen står i ära,
går du gärna hit igen -
Här skall var och en begära
att få möta gentlemen.

Inbjudes till
Föreningen
Barnens Vals 30-års Jubileum
Söndagen den 17 augusti 1958 kl. 15.00 på
Solgården i Köpmanholmen
(i händelse av regn Forssgården)

*

PROGRAM

Körsång
Prolog av Albert Wiksten
Körsång
Hälsningstal av föreningens ordförande
Fru I. Hedberg
Högtidstal av Pastor M. Pehrsson
Körsång
Landskövding Weeström utdelar Plaketter
och Diplom
Danstekar av Solgårdsbarnen
Alla inbjudes till kaffe

Med anledning av
Föreningen
Barnens Vals 30-års Jubileum
inbjudes

att Middag
på Solgården i Köpmanholmen
Söndagen den 17 augusti 1958
kl. 19.00
Föreningen Barnens Val

Solgårdsbarnen har flockat sig kring tant Ingeborg.

30-årsjubilerande Barnens Väl rustar för BD i Köpmanholmen

KÖPMANHOLMEN (VA). Föreningen Barnens Väl rustar åter till Barnens dag. Arrangemanget har minst 15 år på nacken och då man vet att föreningen Barnens Väl i år skall fira 30-årsjubileum, är det bara naturligt att ståhej på Forssgårdens plan och i Solgårdens envirer denna gång är särskilt stort.

Barnens dag i Köpmanholmen är ett arrangemang med stark förankring i bygden. Karnevalståget tillhör de glada traditioner som säkert ingen vill mista. Och i år ska det, som antytts, bli något alldeles extra.

Även om den glada festen på lördag och söndag i sig själv är efterlängtat, skulle den knappast få så starkt stöd om inte nätraborna och många andra med hade så stora sympatier för dess bakgrund och syftsmål. Det är nämligen inte minsta tvekan om att pengarna går till en verkligt god sak.

Med hjälp av Barnens dags-nettot drivs Solgården — ett paradis som barnen i Köpmanholmen haft till sitt föfogande i 13 år. Dit kan

mammorna med fullt förtroende släppa sina tefningar. Där är de verkligen i goda händer. Föreståndarinnan, fru Karin Akerberg, har god hand med barn. Det syns hur tydligt som helst att de små dyrkar henne. Hon har förmågan att samsätta barnen på ett både roande och fostrande sätt.

Initiativtagarinnan fru Ingeborg Hedberg har många järn i elden, men det hindrar inte att hon nu som förr har tid och intresse över för allt som rör Solgården. "Tant Ingeborg" som barnen kallar henne, är även i år flitigt i farten för att Barnens dag skall hållas måttet. Och det kommer den säkert att göra.

(Text och bilder: Danil)

BD-föreningen i Köpmanholmen 30 år Medlen går till lek-och trafikskola

KÖPMANHOLMEN (NN)

Barnensdagsföreningen i Köpmanholmen firar i år 30-årsjubileum och i helgen blir det stora festligheter i sedvanlig stil. Numera har inte föreningen till huvuduppgift att hjälpa tuberkulossjuka utan sedan tretton år lägger man ned pengarna i barnhemmet Solgården.

Solgården är värd en historia för sig, men för att följa sig kort kan nämnas att den används som lek-skola och fritidsskolor året om för barn mellan två och sexton år. Inom området finns det lekplats, en damm där barnen kan plaska omkring och tre badbåtar. I år har det anlagts en cykelbana där trafikundervisning bedrivs. Inne i Solgården finns det gott om utrymme som disponerats på ett utmärkt sätt.

Det är underbart med en sådan när inrättning, säger föreståndarinnan fru Karin Akerberg. Jag har varit med sedan första dagen vi började med att låta barnen komma hit för tretton år sedan. Det är många som tar tillfället i akt och på vintrarna har vi ett 50-tal barn i lekskolan och varje eftermiddag samlas de äldre barnen — i genomsnitt 80 per dag — och roar sig. På sommaren brukar det vara ett 100-tal ungar här varje dag.

Det är inte bara lek som förekommer på Solgården. Pojkarna får tex- undervisning i slöjd och vidare be- reds de tillfälle att få den första kontakten med föreningsliv. Barnen är medlemmar i olika klubbar och får där sköta om styrelseuppgifter.

Det var fru Ingeborg Hedberg, som för tretton år sedan tog initiativet till Solgårdens tillkomst och hon har tillsammans med övriga aktiva inom barnensdagsföreningen fört fram denna oas för barnen i ett industri- samhälle på ett utmärkt sätt.

Fru Ingeborg Hedberg och Solgårdens föreståndarinnan fru Karin Akerberg har lagt ned mycket arbete för att Köpmanholmenbarnen skall få det så bra som möjligt. På bilden ses de två framför den nya lek- stugan.

Polisman Tore Hagglund skoter trafikundervisning för Köpmanholmenbarnen. En särskild manietryck med vagnmarken har byggts och på bilden undervisar polisman Hagglund de minsta i grundreglerna för att cykla på väg.

"Solgården" firade 30 år med förtjänstplakettregn

KÖPMANHOLMEN (NN)

Föreningen Barnens väl firade på söndagen 30-årsjubileum vid Solgården i Köpmanholmen. Fru Ingeborg Hedberg hälsade välkommen och vände sig särskilt till landshövdingparet Eric Westström.

Pastor Manbert Pehrsson höll ett charmant högtidstal och han gav återblickar på föreningens tillkomst och historia.

Fru Ingeborg Hedberg — den drivande kraften — har på ett föredömligt sätt skött ordförandeskapet och vid sin sida har hon haft ett flertal intresserade medhjälpare såsom han bl. a. Landshövding Westström höll därefter ett kort tal och delade därefter ut Barnens dags-ledarnas förtjänstplakett i guld till direk-

tör Teodor Hedberg, förvaltare J. W. Nordin, fru Marit Hedberg, samt i silver till kapten Harald Marklund. Fru Ingeborg Hedberg hedrades med föreningens första guldmedalj och innemot 100-talet personer erhöi diplom för intresserat arbete.

Efter uppvisning på cykelbanan som invigdes av Landshövdingen utförde Solgårdsbarnen danslekar varefter allmänheten bjöds på kaffe med tårter. Senare följde middag för särskilt inbjudna.

DS ALLEHANDA Onsdagen den 27 augusti 1953

Solgårds-barnen har ljusa minnen med sig ut i livet

KÖPMANHOLMEN (VA).

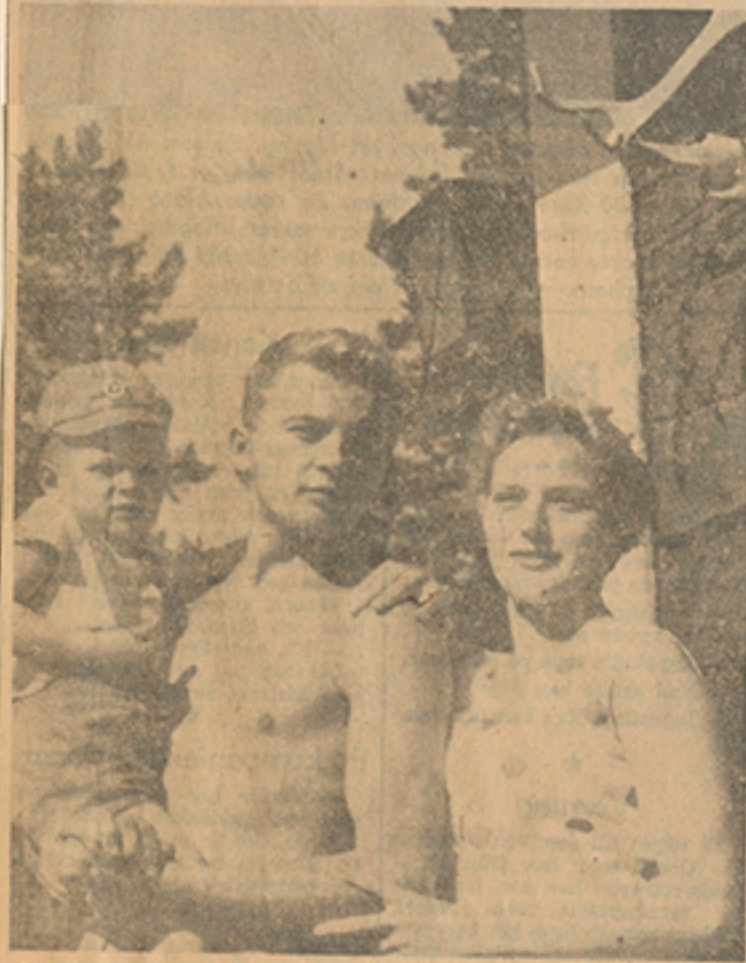
Tretton år har gått sedan de första barnen började leka på Solgården. Av dem är en del gifta och har egna barn, barn, vilka liksom en gång far och mor börjat leka på Solgården.

Ute i sommarstugan i Nässjöbäcken träffar vi på Leif Rönkvist, den kände kungen i Köpmanholmens fotbollslag, samt maken Aino och 3-åriga sonen Tomas.

— Jag hade kommit litet till åren, när Solgården byggdes, säger Leif, men i skolan gick jag och som skolan låg intill den blivande Solgården är det självklart att vi på rasterna kilade över. Lika klart var det att vi grabbar tyckte det var kul att få ett magnifikt "barnhem". Vi var fulla av förväntan och dessa förväntningar har mer än väl uppfyllts. Jag var ju naturligtvis för stor att börja i småbarnsavdelningen, men valde slöjd som hobby och bordtennis som nöje. Sedermera kom ju Erik Persson med gymnastik och det var ju givet att jag skulle vara med från första början. Det har jag haft mycket nytta av under mina år som idrottsman. Numera ansvarar jag själv för pojkgruppen av gymnaster vid Solgården. Det är inte bara lek och rast, vid Solgården. Redan från början lägges mycket arbete på att hos de små inplante-

Bertil Vestman med barnen, 6-åriga Göran och 4-åriga Ingrid. De trivs på Solgården.

Och här har vi Leif Rönkvist, maken Aino, samt 3-åriga Tomas, som har tagit semester vid Nässjöbäcken.

ra, vad som är rätt, ge dem sinne för ordning, samt att taga vara på varandra. Unga frun Aino lekte även som barn på Solgården, hon var 7 år när den byggdes, och begagnade givetvis alla lediga stunder till att gå och titta på vad som skulle bli.

— Kul har vi alltid haft på Solgården, roligast var det kanske när vi flickor fick rumstera i vårt eget kök, baka fina bullar, tillaga de underbaraste rätter — naturligtvis på lätsas. Den snart legendariska "tant Karin" hade en otrolig förmåga att få oss att inte bara se livet som en lek — nej i hennes arbete ingår också en ovärderlig fostrargärning, som man minns och har nytta av sedan i livet. — Ni skulle bara höra när vår Tomas har varit på Solgården. — Nej så där får man inte göra — så där får man inte säga — det säger "tant Karin". Så låter det och det är bara bra, säger fru Aino till sist, som själv så långt hon har tid leder flickornas gymnastikgrupp på Solgården.

— Jag var hela 16 år säger Bertil Vestman, när Solgården kom till, men för den skull emot-säg vi inte dess tillblivelse med mindre intresse än de yngre. Nej, vi resonerade om den, vi följde arbetet, vi drömde om hur det skulle bli. Jag fick ju redan från starten "hoppa upp i den högsta klassen" där man slöjdade, bildade cirklar, ordnade med små tillställningar. En rolig tid som man minns med glädje. En tid av lek och fostring. Solgårdsbarnen har ju också från skilda håll, sedan de kommit ut i livet, fått beröm. Det blir något helt annat, när man får vara med en hel del jämnåriga kamrater, än att man skall vara bara några få, eller kanske helt ensam. Man fostrar och hjälper varandra till rätta.

Jag har nu själv 2 barn, 6-åriga Göran och Ingrid som är 4 år. Och det är ju självklart att vi med glädje sänder våra barn till Solgården. Tänk bara vilken avkoppling för mammorna att en stund för dagen få lämna ifrån sig småttingarna, veta att de är i gott förvar. Inte vara orolig för dem. Är det inte något att vara glad för. Danil.

"The picture of 1958" - nästan.

Surström kastade pennan och tog till paddelåran häromdan. Vi var uppe på Solgården i Köpmanholmen och inspekterade sjöfarten. En badbåt låg där i plaskdammen och guppade så frestande att vi inte kunde låta bli att stiga i. Man är ju från sjö- och stapelstaden Här-

nösand, bevars. Farten blev för-vänansvärt hög, men så upp-täckte vi, att vi hade en levande utombordare bakom oss. Vi dirigerade oss skyndsamt och försiktigt mot land och fick lyckligt och väl debarkera innan två andra bytingar längre

ut hann ingripa och framkalla den situation, som till VA-foto-grafen Kjell Jonssons djupa besvikelse inte inträffade. Han hade gått och väntat på att få knäppas "The picture of 1958". Men det blev det ju i alla fall — nästan.